

การสร้างการเมืองใหม่ในสถานการณ์ปัจจุบัน Creating New Politics In The Current Situation

ทงศ์ศักดิ์ นาโพธิ์

มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

Thonongsak Narpo

Ubon Ratchathani University

E-Mail: Thanongsakpoo156@gmail

บทคัดย่อ

การพัฒนาการเมืองเป็นกระบวนการ ของการเปลี่ยนแปลงทั้งในรูปแบบและเนื้อหาของระบบการเมือง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อไปสู่การปกครองระบอบประชาธิปไตย อันเป็นระบบการเมืองที่พึงปรารถนาของกระบวนการพัฒนาทางการเมือง ในท้ายที่สุดเส้นทางประวัติศาสตร์ของการเมืองการปกครองในทุกประเทศ ก็จะไปสิ้นสุดที่ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย กล่าวอีกนัยหนึ่งว่าประชาธิปไตยคือจุดมุ่งหมายปลายทางของระบอบการปกครองของทุกประเทศ การเมืองไทยในปัจจุบัน เรียกว่าเป็นเรื่องที่สำคัญและถูกจับตาจากคนในประเทศไทยอยู่เสมอเลยทีเดียวสำหรับเรื่องการเมือง เนื่องจากเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งสำหรับความเป็นอยู่ของประชาชน ซึ่งจากหลายๆปีที่ผ่านมาก็ต้องยอมรับว่าประเทศไทยได้มีวิกฤติทางการเมืองเกิดขึ้นหลายครั้ง แต่ครั้งก็จะมี ความรุนแรงและการโต้ตอบที่แตกต่างกันไป ซึ่งส่งผลให้เรื่องการเมืองไทยประเทศไทยเต็มไปด้วยความตึงเครียดระยะยาว ทั้งจากรัฐบาลและในหลายๆฝ่ายรวมไปถึงประชาชนทุกคน เพราะฉะนั้นเพื่อสามารถรับมือกับสถานการณ์ต่างๆอยู่เสมอ เราควรติดตามข่าวสารและเรื่องราวการเมืองอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นจึงมีแนวทางในการพัฒนา คือ การปฏิรูปทางการเมือง การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย การพัฒนาระบบการศึกษา การพัฒนาระบบเศรษฐกิจ การพัฒนาระบบราชการให้มีประสิทธิภาพ การพัฒนาด้านสังคม โดยพยายามยกระดับคนในสังคม

คำสำคัญ: การสร้าง; การเมืองใหม่; สถานการณ์ปัจจุบัน

Abstracts

Political development is a process. Of changes in the form and content of the political system With the point of being meant for democracy Which is the desirable political system of the political development process In the end, the historical path of political administration in every country will end with the democratic regime. In other words, democracy is the destination of the regime of every country. Thai politics at present It is known that it is important and always been watched by people in Thailand for political matters. Because it is extremely important for the well-being of the people Which, from many years ago, have to admit that Thailand has had many political crises Each time there will be a different intensity and interaction. Which resulted in Thai politics, Thailand full of long-term tension Both from the government and in many parties, including all people Therefore to be able to cope with various situations always We should keep up with news and political stories all the time. Therefore, there are guidelines for development, namely political reform. Strengthening democratic political culture Education system development Economic system development Development of an effective bureaucracy Social development By trying to raise people in society

Keywords: Creation; New Politics; Current Situation

บทนำ

คำว่า ประชาธิปไตย เป็นศัพท์ที่บัญญัติขึ้นโดยมีรากศัพท์จากภาษา ต่างประเทศ ภาษาอังกฤษใช้คำว่า democracy ซึ่งมีรากศัพท์จากภาษากรีก คือ demos หมายถึง ประชาชน kratia หมายถึง การปกครอง เมื่อมารวมกัน และรวมกันเป็นภาษาอังกฤษ คือ democracy ประชาธิปไตย หมายถึง การปกครองที่ประชาชนส่วนใหญ่ รากศัพท์มาจากคำ ว่า ประชา + อธิปไตย คือ ประชาชน + อำนาจสูงสุด คือ ประชาชนมีอำนาจสูงสุด รวมทั้ง หมายถึง การที่ประชาชนมีสิทธิ เสรีภาพ ในด้านต่าง ๆ เช่น มีสิทธิเสรีภาพที่จะแสดงความคิดเห็น ในการชุมนุม ในทรัพย์สิน ในการเลือกอาชีพ ในการนับถือศาสนา ฯลฯ กล่าวอีกนัย หนึ่ง ภายในขอบเขตกฎหมาย ประชาชนที่อยู่ภายใต้ระบบประชาธิปไตย จะมีสิทธิ เสรีภาพ ในด้านต่าง ๆ นอกจากนี้ประชาธิปไตยยังเกี่ยวข้องโดยตรงกับสิทธิ เสรีภาพ ซึ่งหมายถึง หน้าที่ความรับผิดชอบ ระเบียบและวินัย ประชาธิปไตย ไม่ได้หมายถึง สิทธิเสรีภาพ ที่ไร้ ขอบเขต แต่ต้องอยู่ภายใต้กฎหมาย และ ต้องควบคู่กับหน้าที่ความรับผิดชอบ ระเบียบและ วินัย หน้าที่ของประชาชน ภายใต้ระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย คือ หน้าที่ในการเป็น พลเมืองที่ดี (อเนก เหล่าธรรมทัศน์, 2538 : 261-262)

หลักการสำคัญของประชาธิปไตย

1. หลักอำนาจอธิปไตยของปวงชน

ประชาธิปไตยนั้นถือว่าเป็นอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ หรืออำนาจอธิปไตยนั้นเป็นของประชาชนทุกคนร่วมกันและประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจ เป็นผู้ร่วมกันใช้อำนาจนี้ไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อม เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน (โกวิท วงศ์สรวิวัฒน์, 2524 : 197)

2. หลักเสรีภาพ

หลักการว่าด้วยสิทธิเสรีภาพเป็นหลักการที่สำคัญมากอย่างหนึ่งของประชาธิปไตย คือ สิทธิ (right) เสรีภาพ (liberty) และอิสรภาพ (freedom) สิทธิ หมายถึง ประโยชน์ที่กฎหมายรับรองและคุ้มครองให้ เสรีภาพ หมายถึง โอกาสที่จะเลือกทำ หรือไม่ทำ ระหว่างทางเลือกหลายทาง ตามปรารถนาของตน โดยปราศจากข้อบังคับหรือข้อจำกัด จะจำกัดได้ก็แต่โดยกฎหมายเท่านั้น ส่วนอิสรภาพ หมายถึง การทำหรืองดเว้นที่จะทำอะไร ๆ ก็ได้ที่ไม่ละเมิดผู้อื่น เสรีภาพในระบอบประชาธิปไตย หมายถึง ความสามารถของ คนที่จะกระทำหรืองดเว้นกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่งก็ได้ภายในขอบเขตข้อกำหนด ของกฎหมาย เสรีภาพในระบอบประชาธิปไตย จึงไม่ใช่การทำ อะไรก็ได้ ตามใจตนเอง เนื่องจากการทำ (เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์, 2547 : 84)

3. หลักเสมอภาค

ความเสมอภาคในระบอบประชาธิปไตย หมายความว่า การที่ราษฎรทุกคนในประเทศมีความเสมอภาคหรือความเท่าเทียมกัน พื้นฐานในเรื่องสำคัญ ๆ ที่เป็นไปได้ในฐานะที่เป็นมนุษย์ปุถุชน อันจะทำให้ ทุกคนมีศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์และก่อให้เกิดความยุติธรรมในสังคมตามใจตนเอง โดยไม่คำนึงถึงจิตใจคนอื่น ๆ นั้นเป็นหลักของเผด็จการเอง (อุทัย หิรัญโต, 2523 : 55)

4. หลักภราดรภาพ

ในการปกครองตัวเองร่วมกันของประชาชนนั้น เมื่อคนในสังคม มีโอกาสและเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคม ย่อมทำ ได้อย่างสันติและ หาข้อยุติที่เหมาะสมเป็นที่ยอมรับกัน และมีความเคารพซึ่งกันและกัน รวมทั้งมีความรักและปรารถนาดีต่อกันเปรียบประดุจญาติพี่น้อง ฉะนั้น หลักการเรื่องภราดรภาพและหลักเหตุผล จึงมีความสำคัญขั้นพื้นฐาน ของการสร้างและพัฒนา (วรพจน์ วิศรุตพิชญ์, 2532 : 237)

สิทธิ คืออำนาจอันชอบธรรมหรือประโยชน์ที่กฎหมายรับรองและคุ้มครองรูปแบบการจัดแสดงการ์ตูนเคลื่อนไหว แสดงหลักสิทธิเปรียบเทียบผ่านเรื่องราวการเคารพสิทธิซึ่งกันและกันบนท้องถนน โดยรถยนต์คันหนึ่งที่กระทำละเมิดสิทธิของรถคันอื่นที่มาก่อน

เสรีภาพ คือ การมีอิสระที่จะกระทำสิ่งใด ๆ โดยต้องไม่ละเมิดเสรีภาพของผู้อื่น รูปแบบการจัดแสดง การ์ตูนเคลื่อนไหว Animation แสดงหลักเสรีภาพการเคารพเสรีภาพซึ่งกันและกันของเพื่อนที่อาศัยร่วมห้องเดียวกัน

หน้าที่ คือ สิ่งที่คุณต้องปฏิบัติหรืองดเว้นจากการปฏิบัติบุคคลย่อมมีสิทธิเสรีภาพ และหน้าที่ซึ่งการใช้สิทธิ เสรีภาพต้องไม่ไปละเมิดสิทธิของผู้อื่น และต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนภายใต้กฎหมาย

องค์ประกอบการพัฒนาทางการเมือง

การพัฒนาทางการเมืองไม่ว่าจะพิจารณาในทัศนะใดก็ตาม จะต้อง ประกอบไปด้วยคุณลักษณะสำคัญที่เป็นองค์ประกอบของการพัฒนาทางการเมืองดังนี้คือ

1.ความเสมอภาค (Equality)

หลักความเสมอภาค หมายถึง ความเท่าเทียมกันของสังคมประชาธิปไตย ถือว่าทุกคนเกิดมาจะมีความเท่าเทียมกันในฐานะการเป็นประชากรของรัฐ ได้แก่มีสหสิทธิเสรีภาพ มีความเสมอภาคกัน ไม่มีการแบ่งชนชั้นหรือการเลือกปฏิบัติ ควรดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ไม่ข่มเหงรังแกคนที่อ่อนแอกว่า ประชาชนจะต้องมีการเสมอภาคในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ทั้งในการใช้สิทธิทางการเมือง และในการร่วมกิจกรรมทางการเมือง กฎหมายจะต้องมีผลบังคับใช้ต่อประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะฐานะร่ำรวยหรือยากจน จะต้องได้รับความคุ้มครองจากกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน นอกจากนี้ความเสมอภาคยังครอบคลุมไปถึง ความเสมอภาคทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมอีกด้วย

ความเสมอภาคทางการเมืองประชาชนทุกคนสามารถมีส่วนร่วมทางการเมืองได้อย่างเท่าเทียมกัน รูปแบบจัดแสดง การ์ตูนเคลื่อนไหว Animation แสดงหลักความเสมอภาคทางการเมืองผ่านประชาชนทุกระดับทุกอาชีพที่ต่างมีหนึ่งสิทธิหนึ่งเสียงเท่าเทียมกัน

ความเสมอภาคทางเศรษฐกิจประชาชนทุกคนต้องไม่ถูกกีดกันในการประกอบอาชีพการประกอบการต้องเป็นไปอย่างเสรีเป็นธรรมไม่มีการผูกขาดทางการค้ารูปแบบการ

จัดแสดง การ์ตูนเคลื่อนไหวแสดงหลักความเสมอภาคทางเศรษฐกิจผ่านเรื่องราวของประชาชนคนหนึ่งซึ่งสามารถเปลี่ยนอาชีพได้อย่างอิสระเสรี

ความเสมอภาคทางโอกาสบุคคลสามารถจะได้รับการศึกษา การรักษาพยาบาล และการให้บริการจากรัฐอย่างเท่าเทียมกันรูปแบบการจัดแสดง การ์ตูนเคลื่อนไหว แสดงหลักความเสมอภาคทางโอกาสผ่านภาพเปรียบเทียบการได้รับโอกาสที่เท่าเทียมกันแม้ว่าจะต่างฐานะกัน

2. ความสามารถของระบบการเมือง (capacity)

หมายถึง ความสามารถที่ระบบการเมืองจะสนองต่อความต้องการของประชาชน ในทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ถ้าระบบการเมืองมีสมรรถนะสูง นโยบายสาธารณะที่เกิดจากกระบวนการตัดสินใจของระบบการเมืองจะผลักดัน ให้มีการพัฒนาประเทศทุกด้าน เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิต ที่ดี นอกจากนั้นสมรรถนะของระบบการเมืองยังครอบคลุมไปถึง การนำ นโยบายไปปฏิบัติ (Implementation) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ อย่างมีประสิทธิภาพ (Efficiency and Effectiveness) (ประณต นันทิยะกุล, 2527 : 42)

3. การแบ่งโครงสร้างทางการเมืองให้มีความแตกต่างและมีความชำนาญเฉพาะ (Differentiation and Specialization)

เป้าหมาย ของการพัฒนาการเมือง จะต้องส่งเสริมให้โครงสร้างทางการเมืองมีความแตกต่างกันตามภารกิจ และมีความชำนาญเฉพาะในการปฏิบัติภารกิจ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน ดังนั้น หน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐบาล จะต้องจัดตั้งให้เหมาะสมกับภารกิจที่รับผิดชอบ จะได้ปฏิบัติงาน อย่างมีประสิทธิภาพและทำให้ประชาชนได้รับความพึงพอใจจากบริการ ของรัฐบาล (พงพิชญ์ ศกุนตาทัย, 2529 : 62)

4. การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีเหตุผล (Secularization of Political Culture)

โดยทั่วไปสังคมแบบดั้งเดิม ที่ปกครองแบบอำนาจนิยม มักปลูกฝังให้ประชาชนยึดมั่นในจารีตประเพณี โดยไม่มีเหตุผล ยึดถือโชคลาง ปลูกฝังให้ประชาชนเห็นว่าผู้ปกครองเป็นผู้มีบุญบารมี ส่วนประชาชนที่ยากจนเป็นเพราะกรรมเก่าแต่ชาติปางก่อน ดังนั้นการพัฒนาทางการเมืองจึงเน้นส่งเสริมให้ประชาชนใช้เหตุผล ในการดำ รงชีวิต มีเหตุผลในการกำ กับดูแล ตรวจสอบระบบการเมือง อย่างใกล้ชิดวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีเหตุผลจะพบใน

สังคมอุตสาหกรรม ที่ประชาชนค่อนข้างมีการศึกษาดีและประชาชนเป็นชนชั้นกลางมาก (ประจวบ อัมพะเสวก, 2546 : 91)

5. ความเป็นอิสระของระบบย่อย (Subsystem Autonomy)

องค์ประกอบของการพัฒนาทางการเมืองที่สำคัญประการหนึ่งก็คือความเป็นอิสระของระบบย่อยระบบการเมืองใดก็ตามที่มีระบบย่อย ที่มีความเป็นอิสระน้อยหรือไม่มีความเป็นอิสระ แสดงว่าระบบการเมืองนั้นเป็นระบบศูนย์รวมอำนาจ (Centralization) ลักษณะการรวมศูนย์อำนาจจะทำให้ประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาของประชาชนและการให้บริการ ล่าช้า เพราะผู้บริหารอยู่ห่างไกลจาก สภาพปัญหาอันแท้จริงของประชาชน และความผูกพัน (Commitment) ในการตอบสนองความต้องการของ ประชาชน หากระบบการเมืองเป็นการกระจายอำนาจ (Decentralization) จะทำให้ระบบย่อยมีความเป็นอิสระสูง เช่น หน่วยงานระดับล่างมีอิสระ ในการปกครองตนเอง ตลอดจนมีอิสระในการกำหนดทิศทางในการ พัฒนาชีวิตและชุมชนของตน ดังนั้นความเป็นอิสระของหน่วยย่อยต่าง ๆ ได้แก่การให้อิสระแก่หน่วยการปกครองท้องถิ่น ระบบพรรคการเมือง และกลุ่มผลประโยชน์ (ประจวบ อัมพะเสวก, 2546 : 93)

แนวทางในการพัฒนาทางการเมืองของไทยให้เป็นประชาธิปไตย

การพัฒนาทางการเมืองให้เป็นประชาธิปไตย เกี่ยวข้องกับ องค์ความรู้ในเรื่องระบอบประชาธิปไตย วัฒนธรรมทางการเมือง และ การพัฒนาทางการเมือง ซึ่งจะต้องบูรณาการให้สอดคล้องประสานเป็นอันหนึ่ง อันเดียวกัน โดยมีแนวทางที่สำคัญดังนี้ (เชาวนะ ไตรมาศ, 2541 : 59)

1.การปฏิรูปทางการเมือง อันได้แก่ การแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญ ให้เป็นประชาธิปไตยการพัฒนาระบบรัฐสภาการพัฒนาระบบพรรคการเมือง การพัฒนาระบบการเลือกตั้ง การพัฒนาระบบ การตรวจสอบทางการเมือง การป้องกันการซื้อสิทธิขายเสียง (โชคชัย สุทธาเวส, 2539 : 68)

2.การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ประเด็นนี้สำคัญมากถือว่าเป็น “หัวใจของการพัฒนาทางการเมือง ให้เป็น ประชาธิปไตย” นั่นคือต้องปลูกฝังให้ประชาชนมีจิตสำนึกมีความรู้ ความเข้าใจคุณค่าของระบอบประชาธิปไตย และวางแผนระบอบประชาธิปไตย ต่อต้านระบอบเผด็จการ แต่การเสริมสร้างวัฒนธรรมทาง การเมือง

แบบประชาธิปไตยนั้นเป็นกระบวนการที่ต้องใช้เวลาและต้องมี มาตรการที่มีประสิทธิภาพ และมีความตั้งใจจริงจากผู้นำทางการเมือง และต้องกระทำอย่างต่อเนื่องใช้ความพยายาม ความอดทน ความจริงใจ และ ความจริงจัง (วิทยากร เชียงกุล, 2543 : 232)

3. การพัฒนาระบบการศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากกระบวนการศึกษา เป็น กระบวนการพัฒนาคนให้มีความรู้ ความเข้าใจ และกลม่อเมลา ทางการเมือง (Political Socialization) ได้ดีที่สุดวิธีหนึ่ง ทั้งรูปแบบ การเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับระบอบ ประชาธิปไตย ในทางทฤษฎีและ ในทางปฏิบัติในระบบโรงเรียน และนอกระบบโรงเรียน ซึ่ง การศึกษาใน ระบบโรงเรียนในทางทฤษฎีนั้นเป็นการศึกษา เรียนรู้เรื่องปรัชญา หลักการ รูปแบบของประชาธิปไตย ฯลฯ ในขณะที่เดียวกันในทางปฏิบัติต้องมี การฝึกปฏิบัติวิถีชีวิต แบบประชาธิปไตย โดยผ่านกิจกรรมการเรียนการสอน เสริมหลักสูตรต่าง ๆ เพื่อหล่อหลอม ให้นักเรียน นักศึกษาได้ซึมซับคุณค่าของประชาธิปไตยโดยตรง ส่วนการศึกษานอกระบบ โรงเรียน สามารถให้ความรู้ เรื่องประชาธิปไตยผ่านทางสื่อมวลชนต่าง ๆ รวมทั้งครอบครัว ต้องสามารถ ให้การเรียนรู้ประชาธิปไตยที่เป็นวิถีชีวิตกับสมาชิกในครอบครัวได้ เช่น การเปิด โอกาสให้สมาชิกแสดงความคิดเห็น การประชุมปรึกษาหารือ การรับฟังความคิดเห็น การฟัง เสียงข้างมากที่มีเหตุผล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542 : 41)

4. การพัฒนาระบบเศรษฐกิจ การพัฒนาทางการเมืองจะบรรลุ ผลสำเร็จได้มาก น้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับตัวแปรทางด้านเศรษฐกิจด้วย นั่นคือ ถ้าประชาชนมีฐานะทางด้าน เศรษฐกิจปานกลาง พอกินพอใช้ ไม่มีหนี้สิน ประชาชนจะให้ความสนใจการเมือง และจะเข้า มามีส่วนร่วมทางการเมือง มากขึ้น ดังนั้นรัฐบาลจะต้องมีนโยบายพัฒนาเศรษฐกิจทั้งชนบท และเมือง ให้มีความแตกต่างกันน้อยลง ลดช่องว่างทางเศรษฐกิจ เพื่อให้ชุมชนเข้มแข็ง ซึ่ง สามารถกระทำ ได้ดังนี้ (พิพัฒน์ ยอดพฤติการ, 2550 : 349-350)

4.1 การส่งเสริมอาชีพ และรายได้แก่ประชาชนในชุมชน และเกษตรกรให้เป็น รูปธรรมโดยเฉพาะ “เกษตรแบบพึ่งตนเอง” หรือ “เกษตรแบบใหม่” หรือ “เศรษฐกิจแบบ พอเพียง”

4.2 การกระจายความเจริญไปสู่ชนบทและภูมิภาคต่าง ๆ ให้ทั่วถึง

4.3 การกระจายรายได้ด้วยความเป็นธรรมและเสมอภาค

4.4 การพัฒนาปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตร ในชนบท ให้ทั่วถึง เพื่อ สนับสนุนการประกอบอาชีพของเกษตรกร เช่น ที่ดินทำกินแหล่งน้ำ ไฟฟ้า ถนน ฯลฯ

4.5 ส่งเสริมระบบเศรษฐกิจให้มีเสถียรภาพทั้งภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรกรรม ภาคพาณิชย์กรรม และการบริการ โดยเน้นการมีวินัย ทางการเงินการคลัง และการตรวจสอบได้

4.6 การสร้างงานในชนบท เพื่อป้องกันปัญหาการอพยพ ไปขายแรงงานในเมืองหลวงหรือเมืองใหญ่ และปัญหาการอพยพย้ายถิ่น อันทำให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมาต่อเนื่องกันเป็นลูกโซ่

5. การพัฒนาระบบราชการให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะ ลดขนาดของระบบราชการให้เล็กลง (Down Size) แต่ทำงานให้มีประสิทธิภาพ หน่วยเสียใหม่ ให้มีโครงสร้างหรือสายการบังคับบัญชาที่สั้นกะทัดรัด บริหาร และ บริการสะดวกรวดเร็ว ที่เรียกว่า “Reengineering” หมายถึง “การออกแบบ ระบบราชการเสียใหม่” หรือ “การปฏิรูประบบราชการ” ซึ่งรัฐบาลปัจจุบัน ได้มีการปฏิรูป โครงสร้างกระทรวงใหม่ ระบบบริหารจัดการ ระบบงบประมาณ ตลอดจนระบบการบริหารงานบุคคล ทั้งนี้เพื่อแก้ไขปัญหาของ ระบบราชการไทย (ชัยเสฏฐ์ หรหมศรี, 2550 : 86)

6. การพัฒนาด้านสังคม โดยพยายามยกระดับคนในสังคม ให้เป็นชนชั้นกลางมากขึ้น เพราะในอดีตประเทศไทยยังมีชนชั้นกลางน้อย แต่มีชนชั้นล่างมาก ดังนั้นการจะยกระดับชนชั้นในสังคมให้เป็นชนชั้นกลาง (Middle Class) มากขึ้นนั้น จึงต้องยกระดับการศึกษาให้สูงขึ้นถึงระดับ ปริญญาตรีและยกฐานะทางเศรษฐกิจของประชาชนให้สูงขึ้น พอกินพอใช้ มากยิ่งขึ้นที่ซ้ำซ้อนควรบูรรวมกัน ควรปฏิรูประบบราชการ (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2557 : 8)

สรุป

การพัฒนาการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย จะสมบูรณ์ได้นั้นต้องส่งเสริมให้มีการพัฒนาทั้งระบบ ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ประชากร ให้มีเสถียรภาพ รวมทั้งต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วม ทางการเมืองของประชาชนให้มีบทบาทมากยิ่งขึ้น ด้านการเมืองต้องเสริมสร้าง ระบบการเมือง รัฐบาลต้องมีนโยบายการบริหารและพัฒนาประเทศให้ ครอบคลุมถึงความต้องการของประชาชนอย่างรอบด้าน โดยสามารถนำไป ปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งต้องส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมือง แบบประชาธิปไตย โดยปลูกฝังให้ประชาชนมีจิตสำนึก มีความรู้ เห็นคุณค่า ของระบอบประชาธิปไตย ด้านเศรษฐกิจ

ต้องพัฒนาเศรษฐกิจ โดยรัฐบาล ต้องบริหารให้มีมาตรฐานการครองชีพสูงขึ้น การกระจายรายได้เท่าเทียมกันและส่งเสริมให้ระบบเศรษฐกิจมีเสถียรภาพทั้งภาคอุตสาหกรรม เกษตรกรรม พาณิชยกรรม และด้านสังคมต้องให้การศึกษาระดับพื้นฐานแก่ประชาชน ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยประชาชนนั้น นับได้ว่ามีบทบาทที่สำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม ทางการเมืองไม่ว่าจะเป็นทางตรงและทางอ้อม ในรูปแบบของการร่วมคิด ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมดำเนินการ ทุก ๆ เรื่องที่มีผลกระทบต่อชีวิต ความเป็นอยู่ของประชาชน รวมทั้งต้องเพิ่มการคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพ ของประชาชน ด้วย ทั้งนี้รัฐบาลสามารถนำ ความคิดเห็น ความต้องการ ของประชาชนไปประกอบการพิจารณาเพื่อกำหนดนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ เพื่อเป็นการพัฒนาการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยมีความก้าวหน้า และพัฒนาแบบยั่งยืนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2557). *ประชากรสูงอายุไทย : ปัจจุบันและอนาคต. เอกสารประมวลสถิติด้านสังคม 1/2558 (พฤศจิกายน)*. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ พ.ศ 2545 -2549*. กรุงเทพมหานคร: อรรถพลการพิมพ์.
- เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์. (2547). *หลักกฎหมายว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ*. กรุงเทพมหานคร: วินญชน.
- โกวิท วงศ์สรวิวัฒน์. (2524). *สหรัฐอเมริกา ประวัติศาสตร์และการเมือง*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์บรรณกิจ.
- ชัยเสถียร พรหมศรี. (2550). *“ผู้บริหารแห่งอนาคต” Executive of the Future*. กรุงเทพมหานคร: ฐานบุ๊คส์.
- เขาวนะ ไตรมาศ. (2541). *ข้อมูลพื้นฐาน 66 ประชาธิปไตยไทย*. กรุงเทพมหานคร: บริษัท สุขุมและบุตรจำกัด.
- โชคชัย สุทธาเวศ. (2539). *การสร้างแรงงานสัมพันธ์ไทย พัฒนาทฤษฎีและการปฏิรูป*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

- ประจวบ อัมพะเสวต. (2546). *ขบวนการสังคมนิยมในไทย*. กรุงเทพมหานคร: หจก เอ มีเทรดดิ้ง.
- ประณต นันทิยะกุล. (2527). *การเมืองเอเชีย อินเดีย มาเลเซีย สิงคโปร์*. กรุงเทพมหานคร: เจ้าพระยาการพิมพ์.
- พงศ์เพ็ญ ศกุนตารักษ์. (2529). *หลักรัฐธรรมนูญและสถาบันการเมือง*. กรุงเทพมหานคร : ประชาชน.
- พิพัฒน์ ยอดพฤติการ. (2550). *เศรษฐกิจพอเพียงหมายถึงอะไร*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันไทยพัฒนา.
- วรพจน์ วิศรุตพิชญ์. (2532). *หลักความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำทางปกครอง*. กรุงเทพมหานคร: ปรี้นพิมพ์พิชัย.
- วิทยากร เชียงกุล. (2543) . *สังคมประชาธิปไตยใหม่.ทางออกประชาชน - กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มิ่งมิตร.*
- อเนก เหล่าธรรมทัศน์. (2538). *สองนคราประชาธิปไตย แนวทางปฏิรูปการเมือง :เศรษฐกิจเพื่อประชาธิปไตย*. กรุงเทพมหานคร: มติชน.
- อุทัย หิรัญโต. (2523). *การปกครองท้องถิ่น*. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.